

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för musik och bild

2BPÄ01 Bildpedagogik III - inriktning mot arbete i grundskolans
årskurs 7-9, 15 högskolepoäng

Art Education III - for lower secondary school teachers, 15 credits

Huvudområde

Bildpedagogik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för konst och humaniora 2014-12-08

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2015

Förkunskaper

Ämnesstudier om minst 60 hp i bildpedagogik, 30 hp i ytterligare ämne samt samtliga kurser i utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning.

Mål

Mål för kursen som helhet

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- problematisera lärarens uppdrag i relation till forskning i ämnet och ämnets didaktik
- med utgångspunkt i aktuell forskning värdera ämnesdidaktiska ställningstaganden i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för
- redogöra för, och reflektera över, bildvetenskapliga och bildpedagogiska teorier och metoder
- reflektera över forskning om bildpedagogik, interkulturell pedagogik och estetiska lärprocesser
- utifrån teoretiska perspektiv och i relation till vald problemställning samt metod kritiskt granska, analysera och problematisera bildpedagogiska forskningsresultat.

DELKURS 1: Bildvetenskapliga och bildpedagogiska teorier, 7,5 hp

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- muntligt och skriftligt redogöra för och kritiskt reflektera över bildvetenskapliga och bildpedagogiska teorier
- beskriva, analysera och tolka bilder utifrån bildsemiotiska och socialsemiotiska

- beskriva, analysera och tolka olika typer av kulturella och sociala teoribildningar
- muntligt och skriftligt redogöra för vetenskapsteoretiska perspektiv på bildämnet
- urskilja, formulera och analysera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till bildämnet och bildpedagogiska teorier

DELKURS 2 Forskning om bildpedagogik och estetiska lärprocesser, 7,5 hp

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- muntligt och skriftligt redogöra för och kritiskt diskutera nationell och internationell forskning om bildpedagogik, interkulturell pedagogik och estetiska lärprocesser
- muntligt och skriftligt redogöra för och reflektera över metoder för forskning om bildpedagogik och estetiska lärprocesser
- tillämpa ett didaktiskt perspektiv på interkulturella frågor i relation till bildämnet och skolans styrdokument genom att utforma ett lektionsförslag som redovisas i muntlig, skriftlig och gestaltande form.
- utifrån teoretiska perspektiv och i relation till vald problemställning samt metod kritiskt granska, analysera och problematisera bildpedagogiska forskningsresultat.

Innehåll

DELKURS 1 Bildvetenskapliga och bildpedagogiska teorier, 7,5 hp.

Delkursen innehåller följande moment: föreläsning, självstudier och kritisk diskussion av bildvetenskapliga och bildpedagogiska begrepp och teorier, samt övningar inom bildtolkning och social semiotik. Delkursen omfattar också teoretiska studier och skriftlig reflektion kring olika vetenskapsteoretiska perspektiv på bildämnet, samt övningar i att urskilja, formulera och analysera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till bildämnet och bildpedagogiska teorier.

Delkurs 2 Forskning om bildpedagogik och estetiska lärprocesser, 7,5 hp.

Delkursen innehåller följande moment: litteraturstudier och kritisk diskussion av nationell och internationell forskning om bildpedagogik, interkulturell pedagogik och estetiska lärprocesser. Metoder för forskning om bildpedagogik och estetiska lärprocesser studeras särskilt och redovisas i skriftlig och muntlig form. Interkulturella perspektiv på bildämnet tillämpas i ett didaktiskt perspektiv i relation till grundskolans styrdokument, i form av ett lektionsförslag som redovisas i muntlig, skriftlig och gestaltande form. En avhandling i bildpedagogik läses och granskas avseende problemställning, teori, metod och genomförande.

Professionsbas och professionell progression

De studerande tränas i att problematisera och analysera viktiga aspekter av läraruppdraget samt argumentera utifrån relevanta teorier om lärande och kunskapsutveckling. Förmågan att analysera undervisningspraktik i förhållande till relevant vetenskaplig teori fördjupas.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen utvecklar de studerande sitt vetenskapliga förhållningssätt, kunskaper om vetenskaplig teori och metod samt förmågan att utarbeta och kritiskt granska vetenskapliga texter.

Kursen tillämpar ett kreativt och kritiskt reflekterande arbetssätt, där teori och praktik förenas. Vid samtliga seminarier gäller obligatorisk närvaro.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, samt muntliga, skriftliga och gestaltande övningar.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänt ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda. För betyget Väl Godkänt krävs VG på båda delkurserna. Kursen examineras genom muntliga presentationer och diskussioner, samt skriftliga och gestaltande inlämningar och presentationer. Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts. I de fall då flera studenter gjort ett gemensamt arbete skall de individuella insatserna kunna särskiljas och enskilt bedömas.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studerande. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berörda programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Kurslitteratur och övriga läromedel

DELKURS 1 Bildvetenskapliga och bildpedagogiska teorier, 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Fihn, Gunilla, "Estetiska lärprocesser. Myter och meningar i lärarutbildningen." i *Kultur, estetik och barns rätt i pedagogiken*, red. Anna Klerfelt och Birgitta Qvarsell, Malmö:

Gleerups. Senaste upplagan, sid.129-143.

Kress, Günther, *Multimodality: a social semiotic approach to Contemporary Communication*, London: Routledge. Senaste upplagan, valda delar, 50 sidor.

Marner, Anders. *Möten och medieringar - estetiska ämnen och läroprocesser i ett semiotiskt och sociokulturellt perspektiv*, Umeå: Fakultetsnämnden för lärarutbildning Umeå universitet. Senaste upplagan, 124 sidor.

Marner, Anders. *Professionalisering av estetiska ämnen – några problem och förslag*. Umeå: Institutionen för estetiska ämnen. Lärarutbildningen vid Umeå universitet. 22 sidor. Kan laddas ner från umu.diva-portal.org/smash/get/diva2:154550/FULLTEXT01

Marner, Anders. *Upplevelse, tolkning, analys och samtal – bildsemiotiskt perspektiv på teori och metod i bildbetraktande*. Tilde, rapport nr 12, 2009, Umeå: Institutionen för estetiska ämnen. Umeå universitet. Sid 9-88. Kan laddas ner från: www.estet.umu.se/digitalAssets/41/41243_tilde_12.pdf

Stensmo, Christer: *Pedagogisk filosofi*, Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan. Valda delar, 75 sidor.

Säljö, Roger, *Lärande i praktiken – ett sociokulturellt perspektiv*, Stockholm: Prisma, senaste upplagan, valda delar, ca 100 sidor.

Kurskompendium om ca 50 sidor.

DELKURS 2 Forskning om bildpedagogik och estetiska lärprocesser, 7,5 hp
Obligatorisk litteratur:

Addison, Nicholas et al, (red.), *Understanding art education. Engaging reflexively with practice*. Lund: Routledge, senaste upplagan, valda delar, 75 sidor.

Bell, Judith. *Introduktion till forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur, senaste upplagan, valda delar, ca 150 sidor.

Klerfelt, Anna & Qvarsell, Birgitta (red.), *Kultur, estetik och barns rätt i pedagogiken*. Malmö: Gleerups. Senaste upplagan, valda delar, 100 sidor.

Lahdenperä, Pirjo (red.), *Interkulturell pedagogik i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur, senaste upplagan, 174 sidor.

Lindström, Lars (red.) . *Nordic visual arts education in transition: a research review*. Stockholm: Vetenskapsrådet, senaste upplagan, valda delar, 150 sidor.
Tillgänglig på Internet: http://www.cm.se/webbshop_vr/pdf/14_20

Marner, Anders och Hans Örtengren, *En kulturskola för alla – estetiska läroprocesser i ett mediespecifikt och medieneutralt perspektiv*. Forskning i fokus nr 16. Stockholm; Skolverket. Senaste upplagan. 130 sidor.

Kompendium med artiklar, Ca 50 sidor.

Utöver dessa texter väljer den studerande i samråd med sin lärare en avhandling i bildpedagogik, ca 200 sidor..